

BİLGİSAYAR ORGANİZASYONU VE TASARIMI DERSİ PROJE ÖDEVİ

Dersin projesi kapsamında, ekte detaylı yapısı ve komut seti verilen MARIE bilgisayarı için yazılan programları çalıştıran bir simülatör geliştirmeniz istenmektedir. Simülatörün geliştirilmesinde kullanılacak programlama dili açısından herhangi bir kısıtlama yoktur. İstedığınız dili kullanabilirsiniz.

Aşağıdaki resimde bu görev için hazırlanmış bir simülatör ve örnek çıktısı görülmektedir. Örnekte X ve Y etiketli bellek gözlerindeki sayıları kendileri ile toplayıp yeniden üzerlerine yazan bir MARIE programı görülmektedir. Assembly programı ekrana yazıldıktan sonra öncelikle “Programı Yükle” butonu vasıtasıyla hexadecimal karşılığına çevrilmeli; etiketlerin, komutların ve değişkenlerin adresleri hesaplanarak bellek üzerindeki yerleşimi ve değeri gösterilmelidir. Sonrasında “Çalıştır” butonu vasıtasıyla bellekteki hexadecimal formattaki kod çalıştırılmalı ve işlem bittikten sonraki yeni bellek yapısı ve saklayıcı içerikleri ekranda gösterilmelidir.

The screenshot shows the MARIE simulator interface with the following components:

- Form1** (Title Bar)
- Assembly Code List:**
 - ORG 100
 - Load X
 - Store Val
 - Jns SBR
 - Store X
 - Load Y
 - Store Val
 - Jns SBR
 - Store Y
 - Halt
 - X Dec 20
 - Y Dec 48
 - Val Dec 0
 - SBR Hex 0
 - Clear
 - Add Val
 - Add Val
 - Jump SBR
 - END
- Registers:**
 - AC: 0060
 - MAR: 000
 - MBR: 0000
 - IR: 7000
 - PC: 109
 - OutReg: 0000
 - InReg: 0000
- Buttons:** Temizle, Programı Yükle, Çalıştır
- Bellek (Memory):**

106	010C
107	210A
108	7000
109	28
10A	60
10B	030
10C	107
10D	A000
10E	310B
10F	310B
110	C10C
- Etiketler (Labels):**

X	109
Y	10A
Val	10B
SBR	10C
	0
	0
	0

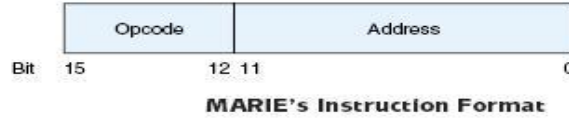
Hazırlayacağınız program GUI ya da konsol tabanlı olabilir. Ancak her iki şekilde de yazılan assembly programı icra edilmeden önceki ve edildikten sonraki bellek içeriği ve saklayıcı değerleri raporlanabilmelidir. Bu nedenle konsol uygulaması geliştireceklerin sonuçları ayrı bir dosyaya yazdırmaları tavsiye edilir.

Dikkat edilmesi gereken noktalar:

- 1- Bellekteki tüm sayılar hexadecimal formattadır. Aritmetik işlemler sırasında isterseniz kolaylık sağlama açısından bu değerleri onluk tabana çevirip kullanabilirsiniz. Ancak sonucu bellek veya saklayıcılara yine hexadecimal formatta yazmanız gerekmektedir.
- 2- Simülatörünüz ORG, END, DEC, HEX gibi pseudo komutları tanımak zorundadır. Kullanıcı, yazdığı programın bellekte hangi konumdan itibaren saklanacağını ORG ile seçebilmelidir.
- 3- Simülatörünüz ile bir MARIE kodunu işlerken iki geçiş yapmanız gerekmektedir. İlk geçişte tanımlanan etiketleri ve her satıra karşılık gelen fiziksel adresi hesaplamanız gerekmektedir (ORG komutuna göre). İlk geçişte bulduğunuz etiketlerin değerlerini ayrı bir tablo ya da dosyada raporlamanız gerekmektedir. İkinci geçişte önceden hesaplamış olduğunuz etiket adreslerine göre hexadecimal komutları oluşturmanız gerekmektedir.
- 4- Saklayıcıların içerikleri raporlanırken bit sayılarına uygun notasyonda gösterilmelerine dikkat edilmelidir. AC, 16 bit ise mutlaka 4 haneli bir hexadecimal sayı ile ifade edilmelidir. Daha az hane ile gösterilemez.

MARIE İÇYAPISI

Komut formatı:

Komut icrası basamakları (sırasıyla Fetch, Decode ve Get Operand):

FETCH:	MAR \leftarrow PC	DECODE:	MAR \leftarrow IR[11-0]
	IR \leftarrow M[MAR]		(Decode IR[15-12])
	PC \leftarrow PC +1	GET OPERAND:	MBR \leftarrow M[MAR]

MARIE Komut Seti

Opcode	Instruction	RTN
0000	JnS X	$MBR \leftarrow PC$ $MAR \leftarrow X$ $M[MAR] \leftarrow MBR$ $MBR \leftarrow X$ $AC \leftarrow 1$ $AC \leftarrow AC + MBR$ $PC \leftarrow AC$
0001	Load X	$MAR \leftarrow X$ $MBR \leftarrow M[MAR], AC \leftarrow MBR$
0010	Store X	$MAR \leftarrow X, MBR \leftarrow AC$ $M[MAR] \leftarrow MBR$
0011	Add X	$MAR \leftarrow X$ $MBR \leftarrow M[MAR]$ $AC \leftarrow AC + MBR$
0100	Subt X	$MAR \leftarrow X$ $MBR \leftarrow M[MAR]$ $AC \leftarrow AC - MBR$
0101	Input	$AC \leftarrow InREG$
0110	Output	$OutREG \leftarrow AC$
0111	Halt	
1000	Skipcond	If $IR[11-10] = 00$ then If $AC < 0$ then $PC \leftarrow PC + 1$ Else If $IR[11-10] = 01$ then If $AC = 0$ then $PC \leftarrow PC + 1$ Else If $IR[11-10] = 10$ then If $AC > 0$ then $PC \leftarrow PC + 1$
1001	Jump X	$PC \leftarrow IR[11-0]$
1010	Clear	$AC \leftarrow 0$
1011	AddI X	$MAR \leftarrow X$ $MBR \leftarrow M[MAR]$ $MAR \leftarrow MBR$ $MBR \leftarrow M[MAR]$ $AC \leftarrow AC + MBR$
1100	JumpI X	$MAR \leftarrow X$ $MBR \leftarrow M[MAR]$ $PC \leftarrow MBR$

Skipcond X :

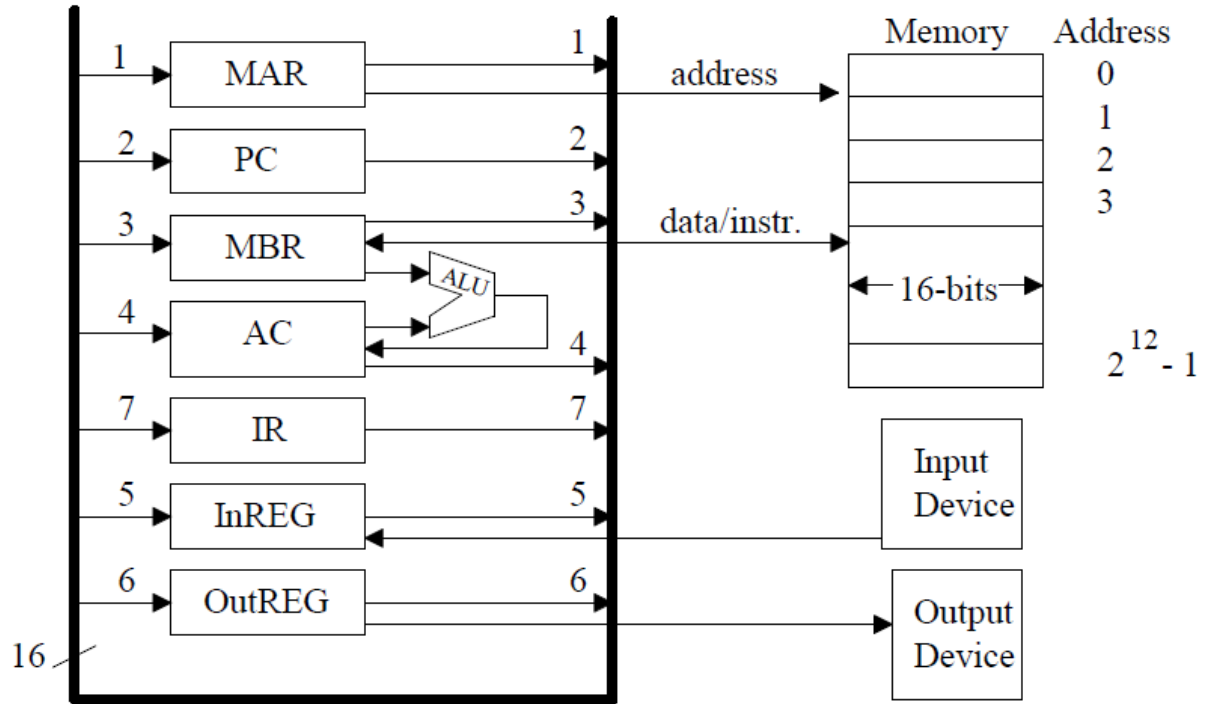
X 'in durumuna göre sıradaki komutu atla

$X = (000)_{16}$ iken eğer $AC < 0$ ise sıradaki komutu atla ($b_{11} b_{10}$) = (00)₂

$X = (400)_{16}$ iken eğer $AC = 0$ ise sıradaki komutu atla ($b_{11} b_{10}$) = (01)₂

$X = (800)_{16}$ iken eğer $AC > 0$ ise sıradaki komutu atla ($b_{11} b_{10}$) = (10)₂

MARIE VERİ YOLU

ÖRNEK MARIE PROGRAMI

Aşağıdaki program SONUC = X + Y - Z işlemini gerçekleştirmektedir.

Adres	Etiket	Assembly İfadesi	Makine Dili
0		LOAD X	1006 ₁₆
1		ADD Y	3007 ₁₆
2		SUBT Z	4008 ₁₆
3		STORE SONUC	2009 ₁₆
4		OUTPUT	6000 ₁₆
5		HALT	7000 ₁₆
6	X,	DEC 10	000A ₁₆
7	Y,	DEC 20	0014 ₁₆
8	Z,	DEC 5	0005 ₁₆
9	SONUC,	DEC 0	0000 ₁₆

Simulatorünüzün test aşamasında üç farklı MARIE programı hazırlayıp yazdığınız program ile çalıştırmanız beklenmektedir. Bu programlar şu şekilde olmalıdır:

- i) Bellekteki $(210)_{16}$ - $(22F)_{16}$ alanları arasındaki sayıların her birini 8 ile çarpıp üzerine yazdıran MARIE programı
- ii) Fibonacci serisinin ilk 50 elemanını $(4FF)_{16}$ adresinden başlayan bellek gözlerine kaydeden MARIE programı
- iii) Bellekteki $(350)_{16}$ - $(36F)_{16}$ alanları arasındaki sayıların kaçının pozitif, kaçının negatif ve kaçının sıfır olduğunu bularak bu bilgileri istediğiniz ardışık 3 bellek gözüne yazan MARIE programı

i. ve iii. programda kullanacağınız sayıları negatif ve pozitif sayılar kümesinden rasgele üretebilirsiniz.

Uyulması gereken kurallar ve hatırlatmalar:

- Proje en fazla 4'er kişilik gruplar halinde hazırlanabilir.
- Projelerinizi bir .rar sıkıştırılmış dosyası (dosya içeriğinde kaynak kod + rapor olmalı) şeklinde ödev sistemine yüklemeniz gerekmektedir. Rapor için yazılı çıktı istenmemektedir.
- Söz konusu simulatorün benzeri internette bulunmaktadır. Bunun çalışmasını inceleyebilirsiniz ancak kesinlikle kaynak kodundan kopya alamazsınız.
- Örgün ve ikinci öğretim öğrencilerinden oluşan bir proje grubu olamaz. Her bölüm öğrencisi sadece kendi bölümünden öğrencilerle proje grubu oluşturabilir.
- Ders etkinliklerinin ağırlık dağılımı; Vize: %25, Proje: %25, Final: %50 şeklinde düzenlenmiştir. Vize sonuçlarınız ve kopya ödev durumunda proje grubunun/gruplarının tüm üyelerinin 0 ile cezalandırılacağı düşünüldüğünde kopya ödev teslim etmektense eksik ama tamamıyla özgün bir projeyi teslim etmenin daha iyi olacağı hatırlatılır.
- Ödev sistemine proje grubundan sadece bir öğrencinin proje yüklemesi yeterlidir (Raporunuza proje grubundaki tüm öğrencilerin isim ve numaralarını yazdığınız sürece sorun yoktur). Çoklu yükleme yapmayın.
- **Son teslim tarihi: 16 Mayıs 2014 Cuma**